

Arbis miljöprogram 2008-2011

Godkänd på direktionens möte 12.2.2008

Inledning

Arbis miljöprogram följer målsättningarna i stadens program för ekologisk hållbarhet, HEKO. Hållbar utveckling hör till en av de sex grundvärderingar som styr Arbis verksamhet. Vi ger allmän miljöfostran i form av föreläsningar, kurser, utställningar, exkursioner mm. Genom undervisning och bibliotekstjänster tillhandahåller institutet ekologisk information till eleverna. Samtidigt vill vi i vår verksamhet lyfta fram det ekologiska tänkandet i ett både vardagligt och globalt perspektiv.

Helsingfors stads mål för ekologisk hållbarhet, HEKO är:

- 1. Att genom en hållbar energiproduktion och –konsumtion reducera växthusgaserna**
  - 2. Att värna om naturens mångfald**
  - 3. Att förbättra stadsstrukturen, trafiken och framkomligheten**
  - 4. Att stödja ekologisk hållbarhet inom byggverksamheten**
  - 5. Att införa kretsloppstänkande i upphandlingarna**
  - 6. Att utveckla miljöstyrningen samt främja miljöhänsyn i attityder och verksamhet**
- Årlig uppföljning och utvärdering av programmet*

Arbis mål för ekologisk hållbarhet är:

1. Att genom en hållbar energiproduktion och –konsumtion reducera växthusgaserna

Miljöåtgärd 1.1: Arbis sparar energi så att ökningen av elkonsumtionen bromsas och konsumtionen trappas ner

- *Arbis huvudsakliga verksamhet sker under kvällen fram till kl. 22*
- *Husets ventilations- och värmesystem stängs av automatiskt varje kväll klockan 22 och sätts på av vaktmästaren på morgonen*
- *Vi har efterhand bytt ut lampor till energibesparingslampor i de utrymmen där det är möjligt och sorterar dem efter användning*
- *Vi undviker onödig belysning genom att släcka lampor då vi inte vistas i ett rum*
- *Kundtoaletterna har vattensparande kranar och efter stambytet år2000 även vattensparande toaletter. P.g.a. bristande genomströmning i stadens kloakrör kan den vattensparande funktionen inte användas*
- *Vi stänger av eller ställer i viloläge datamaskiner, printrar etc. till natten och då de inte används på en längre tid*

Miljöåtgärd 1.2: Arbis befrämjar sortering, kompostering och återanvändning av avfall

- *I kaféet, kaféköket, kanslierna, undervisningsköket och vid kopieringsapparaterna finns sopsortering*
- *Vi separerar och tar om hand problemavfall*
- *Vi returnerar färgkassetter för återanvändning*
- *I mån av möjlighet cirkulerar inventarier och material inom huset*
- *Vi ordnar loppmarknad varje vår*

- *Separerande avloppsbrunnar i hobby- och verkstadsutrymmena förhindrar lim, gips, torkade färger mm att spolats in i avloppsledningarna*

2. Att värna om naturens mångfald

Miljöåtgärd 2.1: Personalens och elevernas kunskap om naturens mångfald höjs

- *Vi ordnar kurser i bl.a. ornitologi, lavar, trädgårdsskötsel, svamplockning, Södra Finlands nationalparker samt ekologiska matdemonstrationer och möbelrestaurering*
- *Vårt bibliotek tillhandahåller material om naturens mångfald*

3. Att förbättra stadsstrukturen, trafiken och framkomligheten

Miljöåtgärd 3.1: Arbis bidrar till att buller, avgasutsläpp och övriga olägenheter i samband med trafiken minskas

- *Vi ligger centralt och är behändiga att nås med kollektivtrafik, cykel eller till fots*
- *Vi stödjer den bilfria dagen 22.9*
- *Vi prioriterar kollektivtrafiken, stadens anställda får rabatt på biljettpriserna*
- *Vi har en cykel till de anställdas förfogande som kan användas som fortskaffningsmedel i närmiljön*
- *Vi har cykelställ vid huvudingången där cyklar kan förvaras tryggt*

4. Att stödja ekologisk hållbarhet inom byggverksamheten

Miljöåtgärd 4.1: Arbis minskar den specifika värmekonsumtionen i fastigheten

- *Fasadplattorna på Arbis fastighet har bytts ut i medlet av 1990-talet vilket lett till bättre isolering och därmed även till lägre energiförbrukning*
- *Vi verkställer de möjligheter att spara energi i fastigheterna som framkommit vid energisyner och följer upp det systematiskt*

5. Att införa kretsloppstänkande i upphandlingarna

Miljöåtgärd 5.1: Arbis prioriterar miljövänliga produkter inom fem produktgrupper: tvätt- och rengöringsmedel, persondatorer, kontorsmaskiner och städtjänster.

- *Då staden konkurrensutsätter sina upphandlingar utarbetas miljökriterier på produkter som vi använder oss av. Dessa är: persondatorer (och tilläggsutrustning), kontorsmaskiner (kopieringsapparater och skrivare) samt städtjänster*
- *De tvätt- och rengöringsmedel som mest används inom städningen är miljömärkta*
- *Vi övergår efterhand som stadens inköpscentral utökar sitt sortiment på ekologiska tvätt- och rengöringsmedel till att i mån av möjlighet använda dessa produkter*
- *Vart annat år får upphandlarna utbildning i val av ekologiska tvätt- och rengöringsmedel*
- *Vi planerar nya kurser och föreläsningar som stödjer ekologiskt tänkande*

Miljöåtgärd 5.2: De som inom Arbis svarar för upphandlingar får miljöutbildning så att de i större utsträckning kan använda sig av miljömärkta eller ekologiska produkter

- *Vi använder Rättvis handel eller ekoprodukter i kaféet och undervisningsköket parallellt med standardsortimentet*
- *På toaletterna används tvättbara rullhanddukar*
- *Vi använder vitt miljömärkt papper*
- *Vi prioriterar inhemska och miljömärkta produkter vid produktinköp*

Miljöåtgärd 5.3: Arbis skär ner på förbrukningen av kontorspapper

- *Vi ordnar ”spara papper” kampanjveckor en gång per år*
- *Vi kopierar dubbelsidigt*
- *Vi sparar papper i fråga om intern information, mötesprotokoll mm, det görs elektroniskt, och vi har utrett möjligheterna att använda inläringmiljön Fronter för vårt intranät*

6. Att utveckla miljöstyrningen samt främja miljöhänsyn i attityder och verksamhet

Miljöåtgärd 6.1: Miljöstyrningen vid Arbis utvecklas som en del av ledningssystemet

- *Vi utarbetar vårt eget miljöprogram 2008-2011. Programmet godkänns av Arbis direktion*
- *Arbis deltar i det samnordiska projektet Balansakten där fria bildningsinstitutioner samarbetar kring utbildning för hållbar utveckling*

Miljöåtgärd 6.2: Ett nätverk mellan Helsingfors stads förvaltningar skapas i syfte att höja de stadsanställdas miljöansvar och främja den ekologiska effektiviteten inom organisationen

- *Vi har en Ekostödperson till vars uppgifter hör att uppmuntra och styra personalen till ekologiskt handlande*
- *Vi föreslår en problemavfallsbil som kör en rund en gång per år*

Miljöåtgärd 6.3: Arbis anställda inom utbildning och fostran får bättre förutsättningar för miljöfostran

- *En gång per år ges utbildning i ekologisk konsumentupplysning åt personalen och lärarna i form av en temadag*

Miljöåtgärd 6.4: Personalens och elevernas miljömedvetenhet höjs

- *Vi ger miljöfostran i form av kurser, utställningar och föreläsningar*
- *Vårt bibliotek samlar material och ordnar utställningar som stödjer miljöupplysning*
- *Våra lärare uppmanas att i samband med sin undervisning stödja en hållbar utveckling genom att i sin undervisning planera in ekologiskt tänkande. Huvudlärarna beaktar detta då de fortbildar sina timplärare*
- *Nya anställda ges automatiskt information om Arbis miljöprogram*
- *Vi ordnar miljödeckarverksamhet i samarbete med miljöorganisationen Natur och Miljö*

Årlig uppföljning och utvärdering av programmet

Ledningsgruppen tar ansvar för den årliga uppföljningen som presenteras i verksamhetsberättelsen och kommer årligen överens om vilka frågor som prioriteras. Programmet diskuteras på lärar- och personalmöten och godkänns av Arbetsdirektionen.